

OFFICIUM PASSIONIS DOMINI [OffPass]

Incipiunt psalmi, quos ordinavit beatissimus pater noster Franciscus ad reverentiam et memoriam et laudem passionis Domini. Qui dicendi sunt per quaslibet horas diei et noctis unum. Et incipiunt a completorio ferie sexte Parasceve, eo quod in illa nocte traditus fuit et captus Dominus noster Jesus Christus. Et nota, quod sic dicebat istud officium beatus Franciscus: Primo dicebat orationem, quam nos docuit Dominus et Magister: *Sanctissime pater noster etc.* cum laudibus, scilicet: *Sanctus, sanctus, sanctus*, sicut superius continetur. Finitis laudibus cum oratione incipiebat hanc antiphonam, scilicet: *Sancta Maria*. Psalmos dicebat primo de sancta Maria; postea dicebat alios psalmos quos elegerat, et in fine omnium psalmorum quos dicebat, dicebat psalmos passionis. Finito psalmo dicebat hanc antiphonam, scilicet: *Sancta Maria virgo*. Finita antiphona expletum erat officium.

[Pars I: Pro sacro triduo hebdomade maioris et feriis per annum]

Ad Completorium *Antiphona: Sancta Maria Virgo* Psalmus [I]

- ¹ Deus vitam meam annuntiavi tibi *
posuisti lacrimas meas in conspecu tuo (Ps 55,8-9).
- ² Omnes inimici mei adversum me cogitabant mala michi (Ps 40,8), *
et consilium fecerunt in unum (cfr. Ps 70,10c).
- ³ Et posuerunt adversum me mala pro **bonis** *
et odium pro dilectione mea (Ps 108,5).
- ⁴ Pro eo, ut me diligerent, detrahebant michi *
ego autem orabam (Ps 108,4).
- ⁵ *Mi pater sancte* (Joa 17,11), *rex celi et terre*, †
ne discesseris a me *
quoniam tribulatio proxima est et non est qui adiuvet (Ps 21,12).
- ⁶ **Convertentur** (R) inimici mei retrorsum; †
in quacumque die invocavero te, *
ecce cognovi quoniam Deus meus es (Ps 55,10).
- ⁷ Amici mei et proximi mei †
adversum me appropinquaverunt et steterunt, *
et proximi mei **de** longe steterunt (Ps 37,12; –R).
- ⁸ Longe fecisti notos meos a me; †
posuerunt me abominationem sibi, *
traditus sum et non egrediebar (Ps 87,9).
- ⁹ *Pater sancte* (Joa 17,11), ne elongaveris auxilium tuum a me (Ps 21,20) *
Deus meus **in** auxilium meum respice (cfr. Ps 70,12).
- ¹⁰ Intende in adiutorium meum *
Domine Deus salutis mee (Ps 37,23).
- Gloria Patri et Filio *
et Spiritui Sancto:
sicut erat in principio et nunc et semper *
et in secula seculorum. Amen.

Antiphona: ¹ Sancta Maria Virgo, non est tibi similis nata in mundo in mulieribus, ² filia et ancilla altissimi summi Regis Patris celestis, mater sanctissimi Domini nostri Jesu Christi, sponsa Spiritus Sancti: ³ ora pro nobis cum S. Michael archangelo et omnibus virtutibus celorum et omnibus sanctis apud tuum sanctissimum dilectum Filium, Dominum et magistrum. — Gloria Patri. Sicut erat.

Nota, quod hec antiphona supradicta dicitur ad omnes Horas; et dicitur pro antiphona, capitulo, hymno, versiculo

et oratione; et ad Matutinum et ad omnes Horas similiter. Nichil aliud in ipsis dicebat nisi hanc antiphonam cum suis psalmis.

Ad absolutionem officii semper dicebat beatus Franciscus: *Benedicamus Domino Deo vivo et vero; laudem, gloriam, honorem, benedictionem et omnia bona referamus ei semper. Amen. Amen. Fiat. Fiat.*

Ad Matutinum
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [II]

- ¹ Domine Deus salutis mee *
in die clamavi et nocte coram te (Ps 87,2).
- ² Intret in conspectu tuo oratio mea *
inclina aurem tuam ad precem meam (Ps 87,3).
- ³ Intende anime mee et libera eam *
propter inimicos meos *eripe* me (Ps 68,19).
- ⁴ Quoniam tu es, qui abstraxisti me de ventre (-R), *
spes mea ab uberibus matris mee.
- ⁵ In te proiectus sum ex utero (Ps 21,10-11a), †
de ventre matris mee Deus meus es tu *
ne discesseris a me (Ps 21,11b-12a).
- ⁶ Tu scis improperium meum et confusionem meam *
et reverentiam meam (Ps 68,20).
- ⁷ In conspectu tuo sunt omnes, qui tribulant me; *
improperium expectavit cor meum et miseriam (Ps 68,21a-b).
- ⁸ Et sustinui qui simul contristaretur et non fuit, *
et qui consolaretur et non inveni (Ps 68,21c-d).
- ⁹ Deus, iniqui insurrexerunt *super* me, †
et synagoga potentium quesierunt animam meam, *
et non proposuerunt te in conspectu suo (Ps 85,14).
- ¹⁰ Estimatus sum cum descendentibus in lacum *
factus sum sicut homo sine adiutorio, inter mortuos liber (Ps 87,5-6a).
- ¹¹ Tu es *sanctissimus pater meus* *
Rex meus et Deus meus (cfr. Ps 43,5a).
- ¹² Intende in adiutorium meum *
Domine Deus salutis mee (Ps 37,23).
- Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Ad Primam
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [III]

- ¹ Miserere mei, Deus, miserere mei *
quoniam in te confidit anima mea (Ps 56,2a).
- ² Et in umbra alarum tuarum sperabo *
donec transeat iniquitas (Ps 56,2b).
- ³ Clamabo ad *sanctissimum Patrem meum* altissimum *
Deum, qui benefecit michi (cfr. Ps 56,3).
- ⁴ Misit de celo et liberavit me *
dedit in opprobrium conculcantes me (Ps 56,4a-b).
- ⁵ Misit Deus misericordiam suam et veritatem suam, †
animam meam eripuit (Ps 56,4c-5a) de inimicis meis fortissimis
et ab his qui oderunt me, *
quoniam confortati sunt super me (Ps 17,18).

- ⁶ Laqueum paraverunt pedibus meis, *
et incurvaverunt animam meam (Ps 56,7a-b).
- ⁷ Foderunt ante faciem meam foveam, *
et inciderunt in eam (Ps 56,7c-d).
- ⁸ Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum: *
cantabo et psalmum dicam (Ps 56,8).
- ⁹ Exsurge, gloria mea, exsurge psalterium et cithara: *
exurgam diluculo (Ps 56,9).
- ¹⁰ Confitebor tibi in populis, Domine, *
et psalmum dicam tibi in gentibus (Ps 56,10).
- ¹¹ Quoniam magnificata est usque ad celos misericordia tua, *
et usque ad nubes veritas tua (Ps 56,11).
- ¹² Exaltare super celos, Deus *
et super omnem terram gloria tua (Ps 56,12).
- Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Nota, quod predictus psalmus semper dicitur ad Primam.

Ad Tertiam
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [IV]

- ¹ Miserere mei, Deus, quoniam conculcavit me homo, *
tota die impugnans tribulavit me (Ps 55,2).
- ² Conculcaverunt me inimici mei tota die, *
quoniam multi bellantes adversum me (Ps 55,3).
- ³ Omnes inimici mei adversum me cogitabant mala michi, *
verbum iniquum constituerunt adversum me (Ps 40,8b-9a).
- ⁴ Qui custodiebant animam meam *
consilium fecerunt in unum (Ps 70,10b).
- ⁵ Egrediebantur foras *
et loquebantur in idipsum (Ps 40,8).
- ⁶ Omnes videntes me deriserunt me, *
locuti sunt labiis et moverunt caput (Ps 21,8).
- ⁷ Ego autem sum vermis et non homo, *
opprobrium hominum et abiectio plebis (Ps 21,7).
- ⁸ Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium vicinis meis valde, *
et timor notis meis (Ps 30,12a-b).
- ⁹ *Pater sancte* (Joa 17,11), ne elongaveris auxilium tuum a me, *
ad defensionem meam conspice (Ps 21,20).
- ¹⁰ Intende in adiutorium meum, *
Domine Deus salutis mee (Ps 37,23).
- Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Ad Sextam
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [V]

- ¹ Voce mea ad Dominum clamavi, *
voce mea ad Dominum deprecatus sum (Ps 141,2).
- ² Effundo in conspectu eius orationem meam, *
et tribulationem meam ante ipsum pronuntio (Ps 141,3).

- ³ In deficiendo ex me spiritum meum, *
et tu cognovisti semitas meas (Ps 141,4a-b).
- ⁴ In via hac qua ambulabam, *
absconderunt laqueum michi (Ps 141,4c-d).
- ⁵ Considerabam ad dexteram, et videbam; *
et non erat qui cognosceret me (Ps 141,5a-b).
- ⁶ Periiit fuga a me *
et non est, qui requirat animam meam (Ps 141,5c-d).
- ⁷ Quoniam propter te sustinui opprobrium; *
operuit confusio faciem meam (Ps 68,8).
- ⁸ Extraneus factus sum fratribus meis, *
et peregrinus filiis matris mee (Ps 68,9).
- ⁹ *Pater sancte* (Joa 17,11), zelus domus tue comedit me, *
et opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me (Ps 68,10).
- ¹⁰ Et adversum me letati sunt et convenerunt; *
congregata sunt super me flagella et ignoravi (Ps 34,15).
- ¹¹ Multiplicati sunt super capillos capitis mei *
qui oderunt me gratis (Ps 68,5a-b).
- ¹² Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei iniuste, *
que non rapui tunc exsolvebam (Ps 68,5c-d).
- ¹³ Surgentes testes iniqui, *
que **ignorabam** interrogabant me (Ps 34,11).
- ¹⁴ Retribuebant michi mala pro bonis (Ps 34,12a) *et* detrahebant michi *
quoniam sequebar bonitatem (Ps 37,21).
- ¹⁵ Tu es *sanctissimus Pater meus*, *
Rex meus et Deus meus (Ps 43,5).
- ¹⁶ Intende in adiutorium meum, *
Domine Deus salutis mee (Ps 37,23).
- Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Ad Nonam
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [VI]

- ¹ O vos omnes, qui transitis per viam, *
attendite et videte, si est dolor sicut dolor meus (Lam 1,12a-b).
- ² Quoniam circumdederunt me canes multi, *
concilium malignantium obsedit me (Ps 21,17).
- ⁴ Foderunt manus meas et pedes meos, *
dnumeraverunt omnia ossa mea (Ps 21,17c-18a).
- ³ Ipsi vero consideraverunt et inspexerunt me, †
diviserunt sibi vestimenta mea *
et super vestem meam miserunt sortem (Ps 21,18b-19).
- ⁵ Aperuerunt super me os suum *
sicut leo rapiens et rugiens (Ps 21,14).*
- ⁶ Sicut aqua effusus sum, *
et dispersa sunt omnia ossa mea (Ps 21,15a-b).
- ⁷ Et factum est cor meum tamquam cera liquescens *
in medio ventris mei (Ps 21,15c).
- ⁸ Aruit tamquam testa virtus mea, *
et lingua mea adhesit faucibus meis (Ps 21,16a-b).
- ⁹ Et dederunt in escam meam fel, *

- et in siti mea potaverunt me aceto (Ps 68,22).
- ¹⁰ Et in pulverem mortis deduxerunt me (cfr. Ps 21,16c), *
et super dolorem vulnerum meorum addiderunt (Ps 68,27b).
- ¹¹ Ego dormivi et resurrexi (Ps 3,6; -R) *
et *Pater meus sanctissimus* cum gloria *suscepit* me (cfr. Ps 72,24c).
- ¹² *Pater sancte* (Joa 17,11), tenuisti manum dexteram meam, †
et in voluntate tua deduxisti me *
et cum gloria assumpsisti me (Ps 72,24; -R).
- ¹³ Quid enim michi est in celo? *
et a te quid volui super terram (Ps 72,25)?
- ¹⁴ Videte, videte, quoniam ego sum Deus, *dicit* Dominus *
exaltabor in gentibus et exaltabor in terra (cfr. Ps 45,11).
- ¹⁵ *Benedictus Dominus Deus Israel* (Lc 1,68a),
qui redemit animas servorum suorum *de proprio sanctissimo sanguine suo*, *
et non derelinquet omnes qui sperant in eo (Ps 33,23).
- ¹⁶ Et scimus, quoniam venit, *
quoniam veniet iustitiam iudicare (cfr. Ps 95,13b).
- Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Ad Vesperam
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [VII]

- ¹ Omnes gentes plaudite manibus, *
iubilare Deo in voce exsultationis (Ps 46,2).
- ² Quoniam Dominus excelsus, terribilis, *
Rex magnus super omnem terram (Ps 46,3).
- ³ Quia *sanctissimus Pater de celo*, Rex noster ante secula, *
misit dilectum Filium suum de alto
et operatus est salutem in medio terre (Ps 73,12).
- ⁴ Letentur celi et exsultet terra, †
commoveatur mare et plenitudo eius; *
gaudebunt campi et omnia que in eis sunt (Ps 95,11-12a).
- ⁵ Cantate *ei* canticum novum *
cantate Domino omnis terra (cfr. Ps 95,1).
- ⁶ Quoniam magnus Dominus et laudabilis nimis, *
terribilis est super omnes deos (Ps 95,4).
- ⁷ Afferte Domino, patrie gentium, †
afferte Domino gloriam et honorem, *
afferte Domino gloriam nomini eius (Ps 95,7-8a).
- ⁸ *Tollite corpora vestra* †
et baiulate sanctam crucem eius (cfr. Lc 14,27), *
et sequimini usque in finem sanctissima precepta eius (cfr. 1 Petr 2,21).
- ⁹ Commoveatur a facie eius universa terra; *
dicite in gentibus, quia Dominus regnavit *a ligno* (Ps 95,9b-10a).

Usque huc dicitur a feria sexta Parasceven usque ad festum Ascensionis quotidie. In festo vero Ascensionis superadduntur isti versiculi:

- ¹⁰ *Et ascendit ad celos* *
et sedet ad dexteram sanctissimi Patris in celis.
- ^{10b} Exaltare super celos, Deus, *
et super omnem terram gloria tua (Ps 56,12).

¹¹ Et scimus quoniam venit *
quoniam veniet iustitiam iudicare (Ps 95,13b).
Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Et nota, quod ab Ascensione usque ad Adventum Domini dicitur eodem modo quotidie iste psalmus, scilicet: *Omnes gentes cum supradictis versiculis dicendo ibi Gloria Patri, ubi finitur psalmus, scilicet: quoniam veniet iustitiam iudicare.*

Nota quod hi psalmi supradicti dicuntur a feria sexta Parasceven usque ad dominicam Resurrectionis. Eo modo dicuntur ab octava Pentecostes usque ad Adventum Domini et ab octava Epiphaniae usque ad dominicam Resurrectionis exceptis dominicis diebus et festis principalibus, in quibus non dicuntur; aliis vero diebus quotidie dicuntur.

[Pars II: Pro tempore paschali]
In sabbato sancto, scilicet expleto die sabbati:

Ad Completorium
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [VIII]

¹ Deus, in adiutorium meum intende, *
Domine ad adiuvandam me festina.
² Confundantur et reveantur *
qui querunt animam meam.
³ Avertantur retrorsum et erubescant *
qui volunt michi mala.
⁴ Avertantur statim erubescences *
qui dicunt michi: Euge, euge.
⁵ Exsultent et letentur in te *
omnes qui querunt te.
⁶ et dicant semper: Magnificetur Dominus, *
qui diligunt salutare tuum.
⁷ Ego vero egenus et pauper sum; *
Deus, adiuva me.
⁸ Adiutor meus et liberator meus es tu; *
Domine ne moreris (Ps 69,2-6).
Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Et dicitur quotidie ad completorium usque ad octavam Pentecostes.¹

Ad Matutinum Dominice Resurrectionis
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [IX]

¹ Cantate Domino canticum novum, *
quia mirabilia fecit (Ps 97,1a-b).
² *Sacrificavit dilectum Filium suum* dextera eius, *
et brachium sanctum eius (cfr. Ps 97,1c-d).
³ Notum fecit Dominus salutare suum, *
in conspectu gentium revelavit iustitiam suam (Ps 97,2).
⁴ In illa die mandavit Dominus misericordiam suam, *
et nocte canticum eius (cfr. Ps 41,9a-b).
⁵ Hec est dies, quam fecit Dominus; *

¹ Door Paolazzi weggelaten; hij verantwoordt het nergens.

exsultemus et letemur in ea (Ps 117,24).

⁶ Benedictus qui venit in nomine Domini, *
Deus Dominus et illuxit nobis (Ps 117,26a-27a).

⁷ Letentur celi et exsultet terra, †
commoveatur mare et plenitudo eius; *
gaudebunt campi et omnia que in eis sunt (Ps 95,11-12a).

⁸ Afferte Domino, patrie gentium, †
afferte Domino gloriam et honorem, *
afferte Domino gloriam nomini eius (Ps 95,7-8a).

Usque huc dicitur a dominica Resurrectionis usque ad festum Ascensionis quotidie ad omnes horas preter ad vesperam et ad completorium et primam. Nocte vero Ascensionis superadduntur isti versiculi:

⁹ Regna terre cantate Deo, *
psallite Domino (Ps 67,33a).

¹⁰ Psallite Deo qui ascendit super celum celi *
ad orientem (Ps 67,33b-34a).

¹¹ Ecce dabit voci sue vocem virtutis; †
date gloriam Deo super Israel, *
magnificentia eius et virtus eius in nubibus (Ps 67,34b-35).

¹² Mirabilis Deus in sanctis suis, †
Deus Israel ipse dabit virtutem et fortitudinem plebi sue; *
benedictus Deus (Ps 67,36).

Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Et nota, quod iste psalmus ab Ascensione Domini usque ad octavam Pentecostes dicitur quotidie cum supradictis versiculis ad Matutinum, et Tertiam et Sextam et Nonam, dicendo ibi *Gloria Patri* ubi dicitur: *benedictus Deus*, et non alibi.

Item nota, quod eodem modo dicitur solummodo ad Matutinum in dominicis diebus et principalibus festis ab octava Pentecostes usque ad adventum Domini, et ab octava Epiphanie usque ad feriam quintam Cene Domini, quia in ipsa die cum discipulis suis Dominus pascha manducavit; vel alius psalmus potest dici ad Matutinum vel ad Vesperam, quando vult, scilicet: *Exaltabo te Domine etc.* [Ps 29], sicut in psalterio habetur; et hoc a dominica Resurrectionis usque ad festum Ascensionis, et non plus.

Ad Primam

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus: Miserere mei, Deus, miserere mei *ut supra* [Ps III]

Ad Tertiam, Sextam et Nonam

dicitur Psalmus: Cantate *ut supra* [Ps IX]

Ad Vesperam

Psalmus: Omnes gentes *ut supra* [Ps VII]²

[Pars III: Pro dominicis et principalibus festivitibus]

Incipiunt alii psalmi, quos similiter ordinavit beatissimus pater noster Franciscus, qui dicendi sunt loco psalmorum supradictorum Passionis Domini in dominicis diebus et principalibus

²Paolazzi, 92: "*Psalmus:* Deus in adiutorium *sicut habetur in psalterio.* [*supra*, Ps VIII]" – Dit lijkt mij een drukfout omdat (1) deze psalm altijd bij de complete gebruikt wordt, zie meteen hieronder; (2) hij hierin afwijkt van het facsimile van Assisi 3398, f. 39v en (3) hij deze wijziging nergens verantwoordt. Daarom wordt hier het genoemde handschrift gevolgd.

festivitatibus ab octava Pentecostes usque ad Adventum et ab octava Epiphaniae usque ad feriam quintam Cene Domini; sane intelligas, ut dicantur in ipsa die, quia pascha Domini est.

Ad Completorium

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus: Deus in adiutorium *sicut habetur in psalterio*
[*supra*, Ps VIII]

Ad Matutinum

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus: Cantate *ut supra* [Ps IX]

Ad Primam

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus: Miserere mei Deus, miserere mei *ut supra* [Ps III]

Ad Tertiam

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus [X]

- ¹ Jubilate **Deo** omnis terra, †
psalmum dicite nomini eius, *
date gloriam laudi eius (cfr. Ps 65,1-2).
- ² Dicite Deo: Quam terribilia sunt opera tua, Domine, *
in multitudine virtutis tue mentientur tibi inimici tui (Ps 65,3).
- ³ Omnis terra adoret te et psallat tibi, *
psalmum dicat nomini tuo (Ps 65,4).
- ⁴ Venite, audite et narrabo, omnes qui timetis Deum, *
quanta fecit anime mee (Ps 65,16).
- ⁵ Ad ipsum ore meo clamavi, *
et exultavi sub lingua mea (Ps 65,17; -R).
- ⁶ Et exaudivit de templo³ sancto suo vocem meam; *
et clamor meus in conspectu eius (Ps 17,7c-d).
- ⁷ Benedicite gentes **Deum** nostrum, *
et auditam facite vocem **laudis** eius (cfr. 65,8).
- ⁸ Et benedicentur in ipso omnes tribus terre *
omnes gentes magnificabunt eum (Ps 71,17c-d).
- ⁹ Benedictus Dominus Deus Israel, *
qui facit mirabilia ~~magna~~ solus (Ps 71,18).
- ¹⁰ Et benedictum nomen maiestatis eius in eternum, *
et replebitur maiestate eius omnis terra. Fiat, fiat (Ps 71,19).
- Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Ad Sextam

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus [XI]

- ¹ Exaudiat te Dominus in die tribulationis, *
protegat te nomen Dei Jacob (Ps 19,2).
- ² Mittat tibi auxilium de sancto, *
et de Sion tueatur te (Ps 19,3).

³Paolazzi, 95 tempio, *typo*.

- ³ Memor sit omnis sacrificii tui *
et holocaustum tuum pingue fiat (Ps 19,4).
- ⁴ Tribuat tibi secundum cor tuum *
et omne consilium tuum confirmet (Ps 19,5).
- ⁵ Letabimur in salutari tuo *
et in nomine **Dei** nostri magnificabimur (Ps 19,6; R).
- ⁶ Impleat Dominus omnes petitiones tuas, †
nunc cognovi, quoniam (Ps 19,7) *misit Dominus Jesum Christum Filium suum* *
et iudicabit populos in iustitia (Ps 9,9b).
- ⁷ Et factus est Dominus refugium **pauperi**, †
adiutor in opportunitatibus in tribulatione; *
et sperent in te qui noverunt nomen tuum (Ps 9,10-11a).
- ⁸ Benedictus Dominus Deus meus (Ps 143,1b), †
quia factus *est* susceptor meus et refugium meum *
in die tribulationis mee (cfr. Ps 58,17c-d).
- ⁹ Adiutor meus, tibi psallam; †
quia Deus susceptor meus, *
Deus meus, misericordia mea (Ps 58,18).
- Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Ad Nonam
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [XII]

- ¹ In te, Domine, speravi, non confundar in eternum; *
in iustitia tua libera me et eripe me (Ps 70,1b-2a).
- ² Inclina ad me aurem tuam, *
et salva me (Ps 70,2b).
- ³ Esto michi in Deum protectorem †
et in locum munitum, *
ut salvum me facias (Ps 70,3a-b).
- ⁴ Quoniam tu es patientia mea, Domine *
Domine, spes mea a iuventute mea (Ps 70,5).
- ⁵ In te confirmatus sum ex utero, †
de ventre matris mee tu es protector meus; *
in te cantatio mea semper (Ps 70,6).
- ⁶ Repleatur os meum laude, †
ut cantem gloriam tuam, *
tota die magnitudinem tuam (Ps 70,8).
- ⁷ Exaudi me, Domine, quoniam benigna est misericordia tua; *
secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me (Ps 68,17).
- ⁸ Et ne avertas faciem tuam a puero tuo, *
quoniam tribulor velociter exaudi me (Ps 68,18).
- ⁹ Benedictus Dominus Deus meus (Ps 143,1b), †
quia factus *est* susceptor meus et refugium meum (Ps 90,2) *
in die tribulationis mee (Ps 58,17c-d).
- ¹⁰ Adiutor meus tibi psallam; †
quia Deus susceptor meus, *
Deus meus, misericordia mea (Ps 58,18).
- Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Ad Vesperam

Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus: Omnes gentes ut supra [Ps VII]

[Pars IV: Pro tempore Adventus Domini]

Incipiunt alii psalmi, quos similiter ordinavit beatissimus pater noster Franciscus, qui dicendi sunt loco psalmodiarum supradictorum passionis Domini ab Adventu Domini usque ad vigiliam Nativitatis et non plus.

Ad Completorium
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [XIII]

- ¹ Usquequo, Domine oblivisceris me in finem? *
Usquequo avertis faciem tuam a me?
- ² Quamdiu ponam consilia in anima mea, *
dolorem in corde meo per diem?
- ³ Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? *
Respice, et exaudi me, Domine Deus meus.
- ⁴ Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, *
nequando dicat inimicus meus: Prevalui adversus eum.
- ⁵ Qui tribulant me exsultabunt si motus fuero; *
ego autem in misericordia tua speravi.
- ⁶ Exsultabit cor meum in salutari tuo; †
cantabo Domino, qui bona tribuit michi, *
et psallam nomini Domini altissimi (Ps 12,1-6).
Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Ad Matutinum
Antiphona: Sancta Maria Virgo
Psalmus [XIV]

- ¹ Confitebor tibi **Domine**, *sanctissime Pater*, †
Rex celi et terre, *
quoniam consolatus es me (cfr. Is 12,1).
- ² *Tu es* Deus salvator meus, *
fiducialiter agam et non timebo (cfr. Is 12,2a-b).
- ³ Fortitudo mea et laus mea Dominus, *
et factus est michi in salutem (Is 12,2c).
- ⁴ Dexteram tuam, Domine, magnificata est in fortitudine, †
dexteram tuam, Domine, percussit inimicum; *
et in multitudine glorie tue deposuisti adversarios meos (Exod 15,6-7a).
- ⁵ Videant pauperes et letentur; *
querite Deum et vivet anima vestra (Ps 68,33).
- ⁶ **Quoniam exaudivit pauperes Dominus**, *
et vinctos suos non despexit (Ps 68,34).
- ⁷ Laudent illum celi et terra, *
mare et omnia reptilia in eis (Ps 68,35).
- ⁸ Quoniam Deus salvam faciet Sion, *
et edificabuntur civitates Iude (Ps 68,36a-b; -R).
- ⁹ Et inhabitabunt ibi, *
et hereditate acquirant eam (Ps 68,36c).
- ¹⁰ Et semen servorum eius possidebit eam, *

et qui diligunt nomen eius habitabunt in ea (Ps 68,37).
Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Ad Primam

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus: Miserere mei, Deus, miserere mei *ut supra* [Ps III]

Ad Tertiam

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus: Jubilate Deo *ut supra* [Ps X]

Ad Sextam

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus: Exaudiat te *ut supra* [Ps XI]

Ad Nonam

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus: In te, Domine, speravi *ut supra* [Ps XII]

Ad Vesperam

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus: Omnes gentes *ut supra* [Ps VII]

Nota etiam, quod non dicitur totus psalmus, sed usque ad versum scilicet: *Commoveatur a facie eius universa terra*; sane intelligas, ut dicatur totus versus: *Tollite corpora vestra*. Finito isto versu dicitur ibi: *Gloria Patri* et sic dicitur ad Vesperam quotidie ab Adventu usque ad vigiliam Nativitatis.

[Pars V: Pro tempore Nativitatis Domini
usque ad octavam Epiphaniae:]

Ad Vesperam in Nativitate Domini

Antiphona: Sancta Maria Virgo

Psalmus [XV]

- ¹ Exsultate Deo adiutori nostro (Ps 80,2a), *
iubilare *Domino Deo vivo et vero* in voce exsultationis (cfr. Ps 46,2b).
- ² Quoniam Dominus excelsus, terribilis *
Rex magnus super omnem terram (Ps 46,3).
- ³ *Quia sanctissimus Pater de celo, Rex noster ante secula* (Ps 73,12a), †
misit dilectum Filium suum de alto; *
et natus fuit de beata virgine sancta Maria.
- ⁴ *Ipsa* invocavit *ipsum*: Pater meus es tu (Ps 88,27a); †
et ipsa primogenitum *posuit* illum, *
excelsus pre regibus terre (Ps 88,28).
- ⁵ In *illa* die mandavit Dominus misericordiam suam, *
et nocte canticum eius (cfr. Ps 41,9a-b).
- ⁶ Hec est dies, quam fecit Dominus; *
exsulemus et letemur in ea (Ps 117,24).
- ⁷ *Quia sanctissimus puer dilectus datus est nobis*; †
et natus fuit pro nobis (cfr. Is 9,6) *in via et positus in presepio*, *
quia non habebat locum in diversorio (cfr. Lc 2,7).

- ⁸ Gloria in altissimis *Domino* Deo *
et in terra pax hominibus bone voluntatis (cfr. Lc 2,14).
- ⁹ Letentur celi et exsultet terra, †
commoveatur mare et plenitudo eius; *
gaudebunt campi et omnia que in eis sunt (Ps 95,11-12a).
- ¹⁰ Cantate *ei* canticum novum, *
cantate Domino omnis terra (cfr. Ps 95,1).
- ¹¹ Quoniam magnus Dominus et laudabilis nimis, *
terribilis est super omnes deos (Ps 95,4).
- ¹² Afferte Domino patrie gentium, †
afferte Domino gloriam et honorem, *
afferte Domino gloriam nomini eius (Ps 95,7-8a).
- ¹³ *Tollite corpora vestra* †
et baiulate sanctam crucem eius (cfr. Lc 14,27), *
et sequimini usque in finem sanctissima precepta eius (cfr. 1 Ptr 2,21).
- Gloria Patri ... Sicut erat in principio ...

Nota, quod iste psalmus dicitur a Nativitate Domini usque ad octavam Epiphanie ad omnes Horas. Si quis voluerit dicere hoc officium beati Francisci, ita dicat illud: primo dicat *Pater noster* cum laudibus, scilicet: *Sanctus, sanctus, sanctus*. Finitis laudibus cum oratione ut supra incipiatur antiphona: *Sancta Maria* cum psalmo, qui constitutus est unicuique Hore diei et noctis. Et cum magna reverentia dicatur.